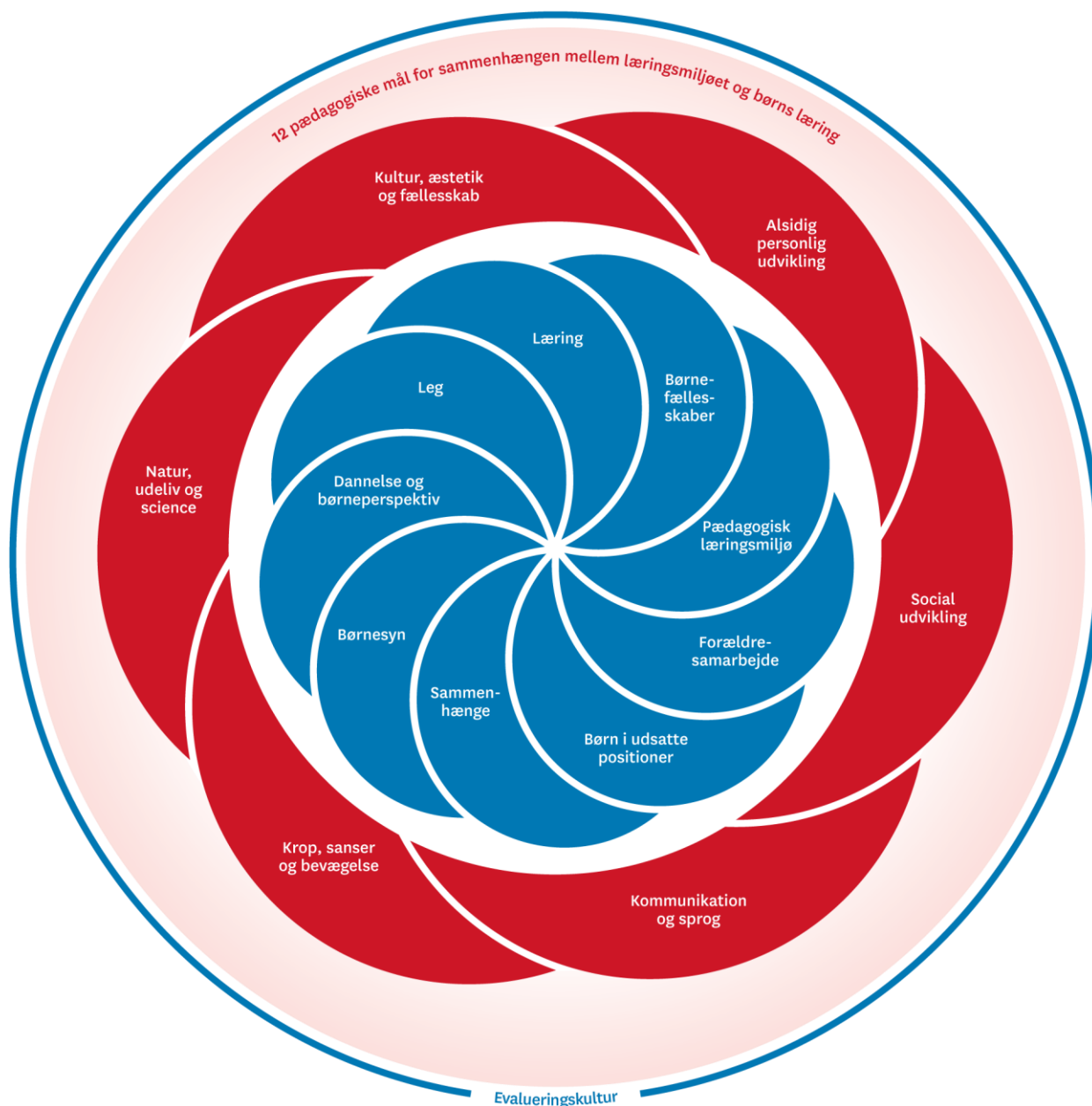

Pædagogisk læreplan for Kolind børnehus 2022

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendt-

gørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

I Kolind Børnehus har vi udarbejdet en fælles læreplan. De fælles afsnit er skrevet med gult. Det lovmæssige krav om, at Læreplanen skal udarbejdes for både vuggestue og børnehave, løser vi på den måde, at vuggestuens afsnit står med grønt – børnehavens afsnit står med rødt.

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Vi gør det – sammen – Kolind Børnehus (Syddjurs Kommune) – fælles om fremtiden.

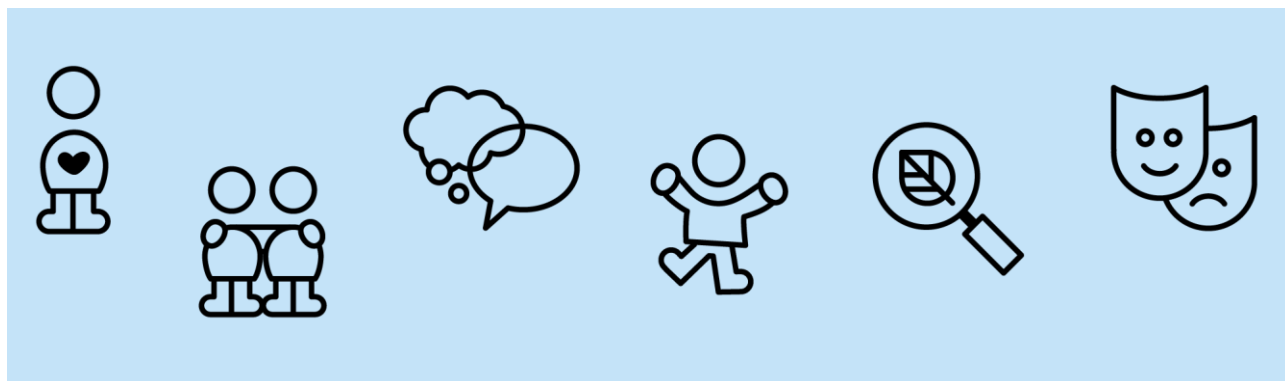
Anerkendelse – åbenhed – udvikling – respekt og kvalitet.

I Kolind Børnehus skal hver dag skabe glæde og positive oplevelser. De voksne har hver især forskellige kompetencer, som de brænder for og det skaber i høj grad vores hverdag. Vores aktiviteter planlægges og udføres i samarbejde med børnene.

Når pædagogerne skal "oversætte" værdierne ind i en dagligdag med børnene, kommer det til at handle om anerkendelse, relationer, respekt og glæde. Vi bestræber os på ligeværdig dialog med stor respekt for det enkelte barn. Vi har fokus på det enkelte barns motiv og hjælper det på vej videre. Vi har en stor opmærksomhed på venskaber, fællesskaber og relationsarbejde. Vi vægter samarbejdet højt mellem vuggestue og børnehave, så der skabes en glidende overgang for børnene.

Kolind Børnehus er normeret til 36 vuggestuebørn og 110-115 børnehavebørn. Børnene er i den største del af året inddelt i 8 grupper, heraf den ene gruppe for kommende skolebørn – Dragekonger, som er i en Skovbørnehave.

Kolind Børnehus ligger placeret tæt på skole og idrætshal/bibliotek. Kolind er en by med knap 2000 indbyggere med et stærkt foreningsliv.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene

Barndommen har en værdi i sig selv. Det betyder, at leg og den legende tilgang er vores afsæt i hverdagen. Børn trives og udvikler sig, når de har passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse og social samhørighed i Børnehusets fællesskaber.

Børn skal opleve nærhed, omsorg og anerkendende relationer. Det betyder at:

Vi siger "godmorgen", vi er imødekomende og i øjenhøjde, vi giver gerne krammere og nævner barnets navn.

Vi bruger vores kropssprog og mimik, vi sidder på gulvet med børnene og skaber rammer, hvor børnenes initiativ tilgodeses.

Børnene inddrages i de daglige rutiner og gøremål, såsom frugt, hente rullebord, dække bord, aktivt deltagende ved bleskift, stående bleskift, kravle op og ned af stiger, tage tøj af og på, selv vælge maden i madpakken.

Vi arbejder for, at barnets perspektiv er afsættet for vores praksis. Det betyder at:

Vi bruger vores kendskab til børnene og deres relationer, når vi planlægger aktiviteter. Vi tilpasser aktiviteterne efter børnenes behov og vaner og vi spørger børnene, hvad de har lyst til.

Vi accepterer specielle "regler" f.eks. under indkøring og vi formidler/oversætter/vejleder børnenes intentioner i konfliktløsninger og hjælper med at sætte ord på følelser og gerninger.

Vi understøtter børnenes sociale samhørighed. Det betyder at:

Vi opdeler børnene i små grupper på tværs: på stuen/på tværs af stuerne. Børnene vælger en sang fra Sangkufferten og vi spørger: "Hvem er her?" – til samling. Vi spørger, hvordan man er en god kammerat? Vi lærer børnene at hjælpe hinanden f.eks. sidder de store sammen til spisning. Vi er en del af ALLE og vi

understøtter børnenes venskaber og relationer

Børn skal opleve nærhed, omsorg og anerkendende relationer. Det betyder at:

Vi skaber små læringsrum, vi går foran, ved siden af og bagved i børnenes lege. Vi forbereder børnene på skift mellem aktiviteter f.eks. med piktogrammer. Der skal være mulighed for skift mellem aktivitet og hvile i løbet af dagen.

Børnene skal mødes i øjenhøjde, så de kan få medbestemmelse og opleve demokrati. De voksne er tilgængelige, rummelige og lyttende overfor børnene. Personalet er bevidste om forskellen mellem planlagte og spontane situationer, leg og rutinesituationer.

De voksne skal spejle børnenes behov og der er et fokus på det gode konstruktive forældresamarbejde.

Vi arbejder for, at barnets perspektiv er afsættet for vores praksis. Det betyder at:

Vi reflekterer med børnene og hinanden. Vi laver billeddokumentation i børnehøjde med henblik på at skabe refleksion og genfortælling. Vi går med på børnenes initiativ og har fokus på leg og planlagte aktiviteter (hvornår gør vi hvad og hvorfor)

Vi deler praksisfortællinger med hinanden og evaluerer vores pædagogiske arbejde – også selvevaluering. Vi efterstræber at have en legende tilgang til pædagogiske overvejelser og aktiviteter.

Hvad er intentionen bag handlingen? – vi folder narrativet ud, så barnets perspektiv synliggøres – også i konflikter.

Vi skal være bevidste om egne følelser og reaktioner og kunne bede om hjælp, så barnet forsat kan mødes anerkendende.

Vi arbejder for, at barnets perspektiv er afsættet for vores praksis. Det betyder at:

Vi understøtter børnenes lege og fremhæver egenskaber ved det udfordrede barn for at skabe et mere nuanceret billede og vende situationerne. Der er plads til alle og forskellige meninger. Vi sørger for, at børnene får fælles oplevelser, samlinger, traditioner, ture etc.

Vi arbejder med "Barnets sol", så vi har overblik over relationerne, og kvaliteten af disse. Vi har faste pladser, når vi spiser.

Vi hjælper med at etablere legegrupper og invitere andre børn ind i legen. Vi har en "børnemakker" f.eks. på gåture. Børnene lærer at hjælpe hinanden.

Vi skaber en kultur, hvor alle er en betydningsfuld del af et fællesskab, hvor alle er betydningsfulde.

Dragekongerne:

Skoven er vores legeplads. Vi arbejder med pædagogisk idræt (barnet før idrætten), udepædagogik, vi tror på, at barnet kan – også når det er lidt farligt. Vi øver os i at blive gode til at holde frikvarter, så børnene er klar til skolelivet.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring. Det pædagogiske læringsmiljø i Kølind Børnehus skal være til stede hele dagen fra modtagelsen om morgenen til de sene eftermiddagstimer. Det pædagogiske læringsmiljø skal blandt andet give barnet mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien, lege forskellige og udviklende lege og bruge både emotionelle, sociale og kognitive kompetencer.

Hvad er kendetegnende for vores pædagogiske læringsmiljø:

Nærværende voksne med fingeren på pulsen. Vi planlægger et tema ud fra ”Blomsten” – er tro mod den overordnede plan på en måde, hvor det også er muligt at være impulsiv for at kunne følge børnenes initiativer. Vi giver de daglige rutiner værdi, således at børnene inddrages, når der skal hentes rullebord, tages af bordet, hældes vand op, hyggelige samtaler ved spisning, samlinger, i garderoben etc.

I den bevidste pædagogik opstår der hele tiden små læringsmiljøer, når der ventes på tur, der er tid til at børnene selv tager tøj på, børnene hjælper hinanden etc.

Med udgangspunkt i stuerne kan organiseringen af børn i mindre grupper, herunder sproggrupper, afgrænsede legeområder, let adgang til forskellige materialer og legetøj være nogle af de parametre, vi kan sætte i spil, når vi skaber gode læringsmiljøer for børnene. I aktiviteterne/legen skifter vi imellem ”at gå foran, gå ved siden af, gå bagved”

Medarbejderne har ansvar for planlægningen af den pædagogiske praksis. Aktivitetsniveauet skal være realistisk med få konkrete fokuspunkter, således at der bliver plads til fordybelse. Dette kræver, at der er rum for undren, refleksion, dialog og evaluering.

Vi har tillid til hinanden og tro på, at børnene godt kan.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejdet med børnenes forældre foregår på flere niveauer. Der er først og fremmest samarbejdet omkring det enkelte barn. Dette foregår i dagligdagen, måske ved aflevering og afhentning, det kan være en telefonopringning eller et møde. Vi bestræber os på at få skabt et samarbejde, som baserer på tillid. I bestyrelsessamarbejdet er det hele børnegruppens trivsel og læring, som er på dagsordenen. I al vores gørem og laden er det afgørende, at vi tager udgangspunkt i vores børnesyn og barnets/børnenes perspektiv. På den måde tror vi på, at det er det rigtige, vi gør.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi ved fra forskning, at dagtilbud af høj kvalitet med gode pædagogiske læringsmiljøer har stor betydning for alle børn, men især for børn i udsatte positioner. De voksne omkring børnene har ansvar for med tidlig indsats at identificere børn med behov for særlig indsats. Disse børn skal støttes, så de kan indgå i Børnehusets fællesskaber. Dette kan betyde, at legen skal støttes, børnene skal guides og der skal være en tydelig rammesætning. Kvaliteten i interaktionen mellem barn og voksen er meget betydningsfuld for børn i udsatte positioner og er den voksnes ansvar.

Der er afsat økonomiske midler til i en periode at understøtte et udsat barns udvikling. Dette kræver en handleplan med få konkrete tiltag, som også forældrene er bekendte med.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Fra 01.04. – 01.05. arbejdes der med ”relationer” i trygge rammer. Skovens personale er i børnehaven og børnene lærer hinanden at kende på tværs af de kendte grupper, samtidig med, at de lærer ”de nye voksne at kende. Vi arbejder med at få skabt en god kultur i børnegruppen, hvor børnene lærer at etablere venskaber og indgå i fællesskaber. Fra 01.05 – 01.04. er børnene i skoven. Der er et tæt samarbejde med skolens personale om overgangen fra børnehave til TSFO. Fra januar vil der være besøg på skolen og besøg fra skolens personale i skoven.

Skolens forventning til børnehaven er at styrke børnene i at have frikvarter. Når vi arbejder med et tema, er vi opmærksomme på at komme omkring alle læreplanstemaerne og have fokus på formålet med temaet. Vi prøver efter bedste evne at arbejde ud fra børnenes perspektiv og opmuntre og understøtte deres nysgerrighed, robusthed og vedholdenhed. (klar til læring).

Derudover arbejder vi på at gøre barnet selvhjulpen fx skal barnet selv kunne mærke om man er kold/varm og derved selv kunne regulere tøjet.

Vi arbejder ud fra de 6 kompetencer ”Klar til læring”:

Automatisering:

Her ligger vi vægt på, at dagen har faste rutiner, så barnet er selvhjulpen og kendt i dagens rutiner, fx når der kaldes til samling eller i spise situationer.

Behovsudsættelse:

Vi øver at vente på tur og børnene lærer at lytte til kollektiv besked. Når vi har forskellige lege, styrker vi tale/vinde kulturen.

Gode omgangsformer:

Vi skaber relation på tværs for at styrke gruppefølelsen, når 4 stuer bliver til en. Fx har vi faste pladser under spisning. Spisegrupperne er sammensat ud fra at skabe en god kultur og bred vifte af fællesskab.

Nysgerrighed:

Vi griber barnets nysgerrighed og bruger medierne til at undersøge og give svar. Når vi får bålmad, er børnene med til at tilberede og smage, før maden bliver lavet. Alle skal SMAGE den tilberedte mad.

Robusthed:

De voksne støtter børnene i deres udvikling, sætter ord på og forklarer følelser. Vi udfordrer børnene i tab og vind og at barnet ikke altid kan være den første. Vi styrker børnene til at kunne håndtere frikvarteret og ruste børnene til konflikthåndtering.

Vedholdenhed:

Vi øver koncentrationen, deltagelse og at holde fokus under/ved samling fx dialogisk læsning, historie fortællinger og fælles lege.

Vi har en anerkendende tilgang til Læringsmålene, så det enkelte barn vokser og udvikler sig.

RELATION -> TRIVSEL -> LÆRING -> UDVIKLING

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi har et godt samarbejde med biblioteket, som er vores nabo. I Kolind+ kommer vi jævnligt og benytter salene til fysiske aktiviteter. Hvert år i december drager hele Kolind Børnehus til børnegudstjeneste i kirken. Børnehavebørnene maler fastelavnstønderne til byens fastelavnsfest. Vi bakker op om børnenes idrætsaktiviteter. I det hele taget samarbejder vi med de lokale kræfter, hvor det giver mening.

Der arbejdes pt på at skabe en aktivitetskile fra Kolind+ - forbi Kolind børnehus og hen til skolen. Et samarbejde som forhåbentlig på sigt vil give børnene unikke muligheder i udearealerne.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi organiserer os, så vi skaber små rum i rummet. Nogle materialer og noget legetøj skal være tilgængeligt, så børnene selv kan nå det, de vil lege med. Andet legetøj tages frem til særlige lege – passe på tingene. Billeder på kasserne indbyder til leg og skaber overblik ved oprydning. Organiseringen på legepladsen skal

være tydelig for børnene. F. ex den nuværende inddeling af legepladsen under coronakrisen er overskuelig for de fleste børn. Børnene skal inddrages i dokumentationen af det pædagogiske arbejde, ved f. ex at tegne og fortælle.

Det fysiske miljø fungerer bedst, når det er foranderligt for børneperspektivet. Det betyder, at det ikke behøver at være æstetisk "pænt" fra et voksensynspunkt, men at fx udklædningsrummet kan anvendes i lavt, mellem og højt aktivitetsniveau – udklædning, danse, smider tøjet og leger svømmehal.

Der skal være stiger til krybben og skamler til puslebordet, så børnene selv kan klatre op.

Vi har lært en masse nyt omkring organisering under Covid 19. Disse erfaringer skal vi tage med os og finde nye veje at gå. Vi skal have evalueret og justeret, så vi får en bedre hverdag end før krisen.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vuggestuen er vi bevidste om børnenes individuelle udvikling og færdigheder. Vi tilpasser udfordringer og aktiviteter til barnets nærmeste udviklingszone.

Vi er bevidste om, hvor stor betydning børnenes basisbehov (omsorg, nærvær, trøst) har for barnets sundhed, trivsel og udvikling.

Vi arbejder med ICDP.

Grundlaget for udvikling dannes gennem relationer og samspil, hvor barnet føler sig set, hørt og forstået.

Vi inddeler dagligt børnene i mindre grupper for at skabe ro og nærvær for at give mulighed for fordybelse og nysgerrighed.

Vi lærer børnene at drikke og spidse selv, selv hæle op, styre madpakken etc.

Vi aflæser børnenes behov – f.eks. når de søger trøst, søger nærvær – at de får det fra en omsorgsfuld voksen.

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse. Vores læringsmiljø skal fremme børns engagement og deltagelse gennem relationer med betydningsfulde andre, hvor de oplever sig respekteret, passet på og værdsat af nære, tillidsgivende voksne. Gennem deltagelse i fællesskaber får børnene grundlæggende erfaringer med at indgå i, høre til og navigere i disse og en forståelse af demokrati og demokratiske processer.

Vores pædagogiske personale støtter børnene i at turde gå deres egne veje. De kan vælge aktiviteter eller relationer til og fra, når de ikke matcher deres trivsels-, lærings- og udviklingsbehov. Vi har omvendt også fokus på, at børnene i høj grad bør deltage i det samlede børnefællesskab. (Vi fokuserer i børnehavedelen på at arbejde med behovsudsættelse, på at vente på tur, at kunne række fingeren op til samling og at kunne vente med at spise, til vi siger "vær så god" og vente med at gå fra bordet, til alle er færdige.

Vores læringsmiljø skal motivere børn til at undres, pirre deres nysgerrighed og anerkende deres fund. Vi støtter dem i at være vedholdende og fordybe sig, bl.a. igennem, at vi kører temaarbejde i intervaller af to – tre måneder. Fordybelse understøtter børnenes koncentrations- og abstraktionsevne, hvilket er helt afgørende for deres udvikling og læring både i hjemmet i dagtilbud, skole og videre frem.

Vi planlægger vores tema i "Blomsten", hvilket er med til at sikre, at vi kommer omkring alle læreplans-temaerne og arbejder ud fra vores fælles pædagogiske grundlag.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vuggestuen giver vi børnene små opgaver, så de bliver en del af fællesskabet i hverdagens gøremål. Børnene får et ansvar, som de kan bære, tilpasset efter det enkelte barn. Vi inddeler børnene i små grupper, hvor de voksne sætter ord på det, man gør. Der bliver også talt om, hvem der mangler – på den måde indgår alle børn i et fællesskab. Børnene lærer at behovsudsætte – vente på tur. Når et barn er ked af det, glad eller fjollet bliver der talt om det, så de børnene kan lære at føle empati. Børnene er forskellige og det er helt OK.

På stuerne er der små læringsrum og børnene er inddelte i små spisegrupper. Legekonstellationerne kan både være selvvalgte og voksenbestemte. Der er fokus på en tilpasning af individuelle behov i fællesskabet – der skal både tages hensyn til fællesskabet og det enkelte individ i fællesskabet. Vi taler om forskellighed, ”nogen er bange for mørke andre er ikke”, ”nogen er svære at forstå, når de taler, nogen bruger sut” etc. Det er vigtigt at turde bringe forskellighederne i spil. Vi oplever en grundlæggende tryghed, der afspejler sig på de enkelte stuer (børnene tager også kontakt til voksne på andre stuer). Stemningen mellem de voksne – opbakning teams imellem skaber tryghed. Legerelationer på tværs af stuer skaber tryghed, det vil vi gerne værne om.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Måltidet som læringsrum: opdele børnene i spisegrupper, hvor der bliver sat ord på ALT. Prøve at skabe en rød tråd i samtalen.

Nonverbalt sprog: være opmærksomme på kropssproget

Dannelse: kulturen i huset skal være rar for alle

Tilgængelighed: de voksne skal vise de er tilgængelige, det betyder, at der ikke skal snakkes hen over hovedet på børnene. Vi skal sætte ord på lyde, oplevelser og billeder

Vi skal være nærværende voksne: hylde de små sejre/successer, vise vej i sproget og læse dialogisk

Mindre legetøj og flere madrasser. Dette er prøvet under Covid 19 og erfaringerne herfra kan bruges i det videre arbejde.

Kolind Børnehus' læringsmiljø tilbyder børnene en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter, der understøtter tilegnelsen af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børn. Det gør vi bl.a. gennem samtaler, spørgsmål, historiefortælling, dialogisk læsning og leg, hvor vi sætter ord på børnenes forskellige oplevelser.

Sproglige læringsmuligheder tænkes ind i alle rutiner. I planlagte og spontane aktiviteter. Der er fokus på både tale- og skriftsprog. Vi er opmærksomme på, at når børn eksperimenterer kommunikativt og sprogligt

opnår de erfaringer med at aflæse, genskabe og udvikle en passende kommunikation i forskellige situationer og fællesskaber.

Det betyder, at det pædagogiske personale hjælper alle børn til at indgå i dialoger, hvor de skiftes til at være i tale og lytte position. Vi har også fokus på øjenkontakt og nærvær i samtalen.

Vi har fokus på at have materialer som papir, skriveredskaber og bøger i øjenhøjde. Vi har skabt rum i rummet, der indbyder til ro og fordybelse, bl.a. at læse bøger. Vi har fokus på at skabe mindre grupper til bl.a. sprogligt udfordrede børn. Vi har alle fokus på at være gode og nærværende sproglige rollemodeller.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vores grundtanke er, at alle børn får mulighed for at udfordre deres motorik. F.eks. ved selv at kravle op og ned fra puslebordet, skamlere og krybber. Børnene får mulighed for selv at åbne yoghurt, pille mandariner og åbne bananer. Vi er bevidste om det pædagogiske arbejde i vores daglige rutiner i forhold til motorisk udvikling og selvhjulpethed – f.eks. af- og påklædning. Vi voksne tager udgangspunkt i, at barnet kan selv og skal have lov til at forsøge og styrkes i troen og tanken om at kunne selv. Derigennem styrkes barnets selvværd og barnet vokser op med troen på at kunne selv. Vi har pædagogiske aktiviteter, som har de motoriske udfordringer som mål f.eks. gåtur, sang, musik, dans, redskabsbaner, tegne, puslespil, legepladsen, cykle, gyngende etc.

For at styrke børnenes kropsbevidsthed, sætter vi ord på handling:

Læg dig lige ned på ryggen, kravl lige op på puslebordet, stik armen i ærmet, sæt dig lige ned på numsen etc.

Vi skaber muligheder for bevægelse. I Abeburet kan der både være struktureret leg og ustruktureret leg. Vi har en legeplads med mange muligheder for klatring, løb og cykling. Vi benytter os af nærmiljøets haller og gymnastiksale. Løb, cykeltræning, svingning kan være aldersopdelt og i grupper på tværs af huset. Når vi er på ture møder vi en løbebakke, en trillebakke, en hoppevej etc.

Vi har overvejelser i forhold til de rammer, som vi tilbyder børnene: vi laver rammerne – f.eks. madrasser + bolde – børnene leger i disse læringsrammer og bestemmer selv, vi faciliterer deres leg. Vi har en overvejelse over målet med legen, - vi sætter rammerne f.eks. Action Kids (voksenstyret).

En samling kan være dans i spejlrummet.

Kroppen har også brug for at være i ro: puslespil, Lego, lege ved bordet, yoga.

Vi skal have grov-, fin- og sansemotoriske udfordringer, som tilgodeser alle børn.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vuggestuen er vores pædagogiske grundlag at understøtte barnets læring og bevidsthed om natur, udeliv og science gennem f. ex:

Daglig samling, hvor vi snakker om vejret, synger årstidsange, inddrager forskellige elementer fra naturen (is, blade, sand, spire, udsprungne grene osv.)

Aktiviteter: vender sten og træstammer og undersøger krible – krabledyr, ser is smelte, laver og leger med mudder.

Glæden ved at bruge kroppen ude i naturen: hoppe i vandpytter, gå i højt græs, trille ned ad bakken.

Natur, udeliv og science spiller sammen med de øvrige læreplanstemaer ved f.eks.:

Social udvikling: fællesskab på tværs af stuerne ved f.eks. ture og aktiviteter, Kultur/tradition; eksempelvis høstuge og julefest, Personlig udvikling: udfordring af sanser ved at røre ved mudder, gå i højt græs etc., Kommunikation/sprog: at sætte ord på handlinger og bruge naturen som emne til dialog, Krop og bevægelse: glæden ved at bruge kroppen i naturen i alt slags vejr.

Det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes læring i naturen spontant på ture, hvad ser vi, se nøje efter, hvad er det for et dyr, der lever her? Være opmærksomme på årstidernes skift – lave brændenæl-

desuppe – pandekager – lege med sne – plukke blomster

Tage på forskellige ture og dissekere dyr.

Naturen er et godt motorisk læringsrum med højt til loftet, hvor der er plads til alle. Turene giver god mulighed for samtale, kendskab til lokalmiljøet.

Vi tager udgangspunkt i det nære og det børnene er optaget af ved små ture – vende sten og stubbe, udforske frugtplantager.

Science perspektivet kommer til udtryk ved f.eks. at tage is ind – hvad sker der? Lave forskellige forsøg.

Vi skal have opmærksomhed på flystreger i luften, edderkoppespind, kigge på skyer, solen går op og ned, regnvejr/solskin, fluesvampe etc.

Finde dyr eller spor på nettet og så gå ud i naturen og finde det – eller omvendt.

Matematisk opmærksomhed på former, månen, solen, jorden, længder, firkanter etc.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I vuggestuen er vores pædagogiske grundlag, at kulturen bygger på en fællesskabstanke gennem f.eks.:

Daglig samling hvor vi snakker om: hvem er her i dag?, sender frugttallerkener rundt til alle, skiftes til at vælge i sangkuffert, hvad har alle lavet i weekenden? Giver børnene mulighed for medbestemmelse ved f.eks. at spørge: ”Hvad skal vi lave i dag?”

Formålet med kultur, traditioner og højtider er at præsentere børnene for egne og andres traditioner, f.eks. jul, påske, fastelavn og fødselsdage. Vi synger højtidsange, pynter op til højtider. Vi præsenterer børnene for forskellige materialer og teksturer f.eks. saltdej, maling, glimmer, pailletter, modellervoks m.m. vi læser bøger om højtider, traditioner og har altid 4 fokusord til hvert pædagogisk tema. Formålet med æstetik er at skabe et læringsmiljø, der inspirerer. Hver morgen pakkes stuen ud og gøres klar til leg.

Legetøj er sorteret i kasser med tilhørende billede af indholdet. På badeværelset, stuen, gangen, garderoben og fællesrummet hænger der inspirerende billeder i børnehøjde, som indbyder til dialog. Ved hver stue hænger der dokumentationsrammer, som viser det pædagogiske tema gennem foto af børnene i aktivitet, fokusord og billeder af bøger og sange, vi synger. Vi pynter stuen op i forhold til års- og højtider. Der er billeder oppe og nede på børnenes rum, samt deres navn – så de kan kende navn og billede.

Kultur, æstetik og fællesskab spiller sammen med de øvrige læreplanstemaer ved f.eks.:

Social udvikling: vi arbejder ud fra ICDP i forhold til at hjælpe børnene til at udtrykke sig f.eks. i konflikt. Per-

sonlig udvikling: udfordre børnenes sanser gennem diverse aktiviteter med eksempelvis sand, vand, is.
Natur og udeliv: vi henter naturen ind hele året og undersøger det sammen med børnene.

Vi understøtter Kultur, æstetik og fællesskab i alle de daglige rutiner som samling, frokost, borddækning, toiletbesøg, samtale – som bliver en god pædagogisk aktivitet. Børnene får øje på hinanden og hjælper børn og voksne i et samlet fællesskab. De voksne indgår i legen og er med til at berige og udvide børnenes horisont. F.eks. at der godt kan være to mødre og to fædre i en leg – og i virkeligheden. Vi bruger eventyr til at snakke om forskellige navne, traditioner og kulturer: børnene bliver inspireret og fører det videre i egen leg, som f. ex, når de leger et eventyr på stuen eller på legepladsen. Vi har forskellige temaer som jul, fastelavn, påske – hvor vi bliver opmærksomme på egne og andres kulturer – hvordan fører vi traditioner videre?

Vi organiserer os, så legetøjet er tilgængeligt og inspirerer til leg: bilbane, dinoleg, klippe/klistre, rolleleg – ofte en kombination af legens forskellige udtryk.

Vi præsenterer børnene for farver, forskellige materialer, leg med vand etc. gennem daglige aktiviteter – både ude og inde. Vi styrker børnenes venskaber gennem fællesskab både to og to, mindre grupper og større fælles ture. Vi vægter det enkelte barn i de forskellige sammenhænge – så alle børn føler sig set og hørt..

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Vi arbejder med et pædagogisk tema (Blomsten) 1 – 3 måneder af gangen. Vi er omhyggelige med at få beskrevet formålet med vores tema, så det på denne måde, bliver lettere at evaluere. På et P-møde undervejs gennem forløbet genbesøger vi temaet og justerer på den pædagogiske praksis.

Vi er opmærksomme på, at vi kun evaluerer dét, vi finder interessant og spændende og gerne vil finde nye veje at gå.

P-møderne er vores garant for systematikken i vores evalueringsskultur. Her tager vi løbende emner op fra

Læreplanen således vi sikrer os, at den intenderede pædagogik stemmer overens med den faktisk levede hverdag. Vi eksperimenterer med forskellige måder at evaluere og dokumentere på. Vi har prøvet at lave en selvevaluering over emnet leg.

Vi bruger billeddokumentation gerne prydet med børnenes egne fortællinger og stemninger.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi evaluerer løbende på P-møder. Dette betyder, at vi i en periode på halvandet år er kommet hele Læreplanen igennem. Læreplanen bliver på denne måde dynamisk. Vi vil i de kommende år gøre os umage for at få oparbejdet en stærk evalueringskultur.

2021-08-17: vi har på et P-møde gennemgået og drøftet "Det pædagogiske Grundlag". Justeringerne er skrevet ind i Læreplanen.

